

751

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Allvin, 50 år, Ryd

Herr Peders sjörens m.m.

ⁿ till gott minne för visst; kände hela
Fauria Staf utadla.

(265)

Allerum, 50 år, skomakare i Ryd.

Mycket godt minne. Kan hela "Färdig Stäl"
utan till och dessutom ännu flera af visor än
dem, jag tecknat upp.

Herr Peders Gjörise.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Herr Peders kom stod uti kammaran sin
att kamma och kausa sitt hår

Därefter han gånge sig till fostermodren in
och frågade vad lön han skulle få

2. Och inte bli du lugd på sotsängen din
ej heller bli du slagen uti krig

Man allta dig var ifrån väljorna de blå
att icke förkorta ditt liv.

3. Och skeppet det skall byggas utav lättaste kork
och masten utav valfiskaleen

Men däckat skall lysa av rödaste guld
och flaggorna lilkasä.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4. Och när jag hade seglat i fyra hundra mil
då började skeppet stille stå

Då både de två Gud och till sin far i himmelen
att de hjälps utav honom mända få

5. Kaptenen, som var en förståndiger man
han talade förståndiga ord.

Kom låtom oss kasta de gulltämningar om bord
för att se, vilken största synden gjort.

6. Den första gulltärningen på sorgbordet saur
 för alla sjöfarande män
 och lotten den föll för Herr Peder första gång
 på vår älskade konungason.

7. Den andra gulltärningen ...

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

8. Den tredje — ...

9. Och eftersom jag ^{haver} den största synden gjort
 så vill jag bekänna mina brott

jag, kyrkor har jag rövat och kloster har jag bränt
 och tärnor har jag narrad och stämt

10. Då togo de herr Peder i hans guldgula när
 och kastade honom över bord
 När Peder börjar sjunka börjar skeppet ^{till} att gå
 och svaja över vågorna de blå.

(Min far o. mor sjöng den, när jag var
 barn).

Min mor sjöng visan om

751

5. 5

Flickan, som trampade på brödet.

Med sorgsen ton jag sjunga vill
om ett förfärligt under

Den som det hör märk voga till
och minns det alla stunder

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2. Vid Selva by vid Rens strand
i Pommern det tyska land
skall saken vara hander

1. En fattig bonde bodde där
och barn han hade många
som gjorde honom stort besvär
om bröd de nödgats gånga
Den äldsta dottern av sin far

751
6. 6
Samt mor och systron avskes tar
och ger sig bort att tjäna

4. Densamma styrde icke sig
Sen hon sig själv fick råda
men rusen oförsiktelig
i kroppns och själavårda
ty all sin lön, hon kunde få
till ståt och prakt det skulle gå
och till högärdig lönad.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5.
Husbonden sade: Piga kär
låt sådant högmod falla
ty tänk uppå vad folk du är
vad kan man dig väl kalla
Vad du får övrigt av din lön
så se din far, det är min lön,
han tigger ju sin föda.

6. Hon svarste: jag är ung och skön
 men gröna kläder föla
 Vad hjälper väl min lilla ton
 om jag med far min Selar
 som andra kläder skall jag så
 av ingen tar jag nyt frå
 men själva vad jag förtjänar.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

7. En tid särefter hände sig
 att gamle fadern södde
 och modern, som sig ömkelij
 på köjyn och krycka stödde
 vad Sottern, som var tämligt rikt
 till graven hjälpa faderns lik,
 som Gud det själva befaller.

8.

Jag skall på nästa marknadsdag
 mig nya kläder köpa
 ej hövas det mig då att jag
 särom om lån skall köpa
 I hur jag går klädder, var man ser
 stor sak vad grav, man gulden ser
 Men ingen särom räddes.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9.

När hennes fru slike häidhet såg
 hon mera kristligt tänkte
 barmhärtighet i henne låg
 Hon brö och grånar skänkte
 Vargen den arma modren så
 Angvalad mände genast gå
 sin söde att begrava.

10.. Till fadder pigan buren blir o
och därfrå värl sij prydd
gav Gud och dygden skiljebror
och högmossanden lydde
Dess fru gav henne tvänne bröd
att ge sin mor, som led stor nöd
och sådan hjälp behövde.

11. När hon ett stycke hade gått
och harnsen brödet varit
Sin frus barmhärtighet frösmitt
på modern häftigt svaret
Kom hon, där vägen ören var
tänk vad frå mellet hon så tar
att röda skorna spara.

12. Där fanns ej sten, där fanns ej spång
på den hon kunde kliva
gå kring blev vägen alltför lång
ej smutsig vill hon bliva
Dä tillager hon de bröden så
att hon på dem kund' torrskodd gå
men hämmen resan stächte.

13. Dess fötter fastna senast kvar
när hon på bröden träder
frigöres hon på benen drar
hon bannar, svär och häder
Men som en hård och jordfast sten
ovärlig är så hennes ben
som tog i marken fäste

14. När hon sig såled straffad ser
begynner hon att gråta
av jöd och minnet hjälper hon ber
med bleka kinder våta.
allt folk till kyrkan skulle gå
så sällsam syn de andra få
och ja varann förkunna.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15. Vid slutad guds tjänst prästen går
att detta under skåda
Man ser, hur synderskan hon står
och kan sig intet råda
om hjälper hon tigger varje man
de tjuda till men ingen kan
dess fot från marken draga.

12. 12

16

De fromma rädde henne till
att allvar bättring göra
betänna synden ty så vill Gud

Den arma syndam höra

Hon ropade så: för ulla barn
som ej mig snävt i syndens gorn
för tjänsten nu för lönes.

17.

Suds ord jag aldrig älskat har
vad prästen sagt föraktat
bedrivat både far och mors
världslust efterbraktat
Suds gävars misstänke var min lust
nu mättes för av kval och grust
och detta allt med rätta.

18. Knäppt kunde hon se sista ord
 med botten röst framföra
 förän den eljest faste jord
 byggte sig att röra
 hon knäppt sina händer högt
 och språk så neder i en gropp
 som henne strax betäckte.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Ingestadsvisan kan jag och
 om ett mord på 70-talet

Adress: Allwin, Ry S.

Hasthornsbrännan.

751

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

14. 14

Af ortomkundrafemtiex

dess dager vi nu finna
men hur i ai man går tillvägs
for kan det rätt. besinna
ty många börjar lida nöd
i byden söka efter bröd,
bland männer barn och kvinnor
man setts öfve finner.

2. Gud haer lätit vaka säd
till mänskans uppställle
ja, tänligt dock potater med
på sina rum och ställen
men allt för mycket se bortvänt
i brännvinsdryck varmed & skämt
sin arma usla nästa
och icke sökt hans bästa.

3.

acc.nr. 751

751

15
15

Jag undan vad I tänker på
som sådant förtaget
hur skolen I för Gud bestå
uppå den stora Sagen
Kan med en tunn brännvin
I gå i himmelriket in
nej så I Er bedrogen
ty djävulen Er toger

4. Om ngn önskar veta här

ven denna visan skrivit
så fast mitt namn helt rätta är
och låg min plats i livet
Mitt namn som Karlsson bär jag stolt (Rikevrennen)
och gården heter Trästenskult
där jag mitt hemvist äjer
Jag följ min mening säger.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Beväringssvisa.

Etta merligt liv det ändå är i fatt, fallera
så bor man som en pruis uti sitt tält " "
Sär, är man klädd i kronans gröna rock " "
Sär äta ärtor, fläsk och ankarstock " "

Och när man alltför torr i stryken blir
så får man sig en sup och ett glas bier
och där förflyter under lek och ras
så fort som vinet uti gott kalas
fallera, fallera, fallera osv.

En konst så svår det är att stå och gå
 Det får bevärningen visst prova på

Om vänstra foten man ej sätter först
 Bums är man ibland alla nöten störst

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Och den som inte kan gå styv och rak
 Han är ej mycket bättre än ett vrak

Och den som ej geväret håller rätt
 Han är en drummel rätt och slätt

Och om ni tro att jag ej talar sant
 Så kan ni gärna fråga vår löjtnant
 som exercerat här i all sin tid
 och är fr. topp till tå en kronans kare.

751

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

18

Men den som ngt mera veta vill
om hur det med beväringen står till
Hän kan sig vända just till flickorna
Som säkert svara: tackas mycket bra.

Ja flickorna de känna oss så väl
och vi den hör till med kropp och själ
hos den beväringen står högt i rop
ty raske pojkar är vi allihop

Men den som inte tänka kan om oss
att vi är karlar till att modigt slås
Hän har väl glömt att farfars farfars far
I Bender låg med sjätte tolfte Karl.

751

1919
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNECA. IV

Är svenska pojkar med i bröstet här
är skynda till sitt fosterlands försvar
om ryssen skulle våga titta hit
Så gick här säkert sönder bit för bit.

Och den som denna visan traver sjödt
Här är god vänner nyt riktigt stort
Här är - ja skulle tro, det är kunnigt
En första ärets herr bevaringsman - -

751

2020

Kärlekens fr. Ryd (1800-talet)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Försvärs uppå stig, för dig att möta mig
jag lyssnar, ropar och jag lyssnar åter
Det vädret är som blåser, det böljan är som glad
men vänens röst sig icke höra låter.

Och stjärna de gå
på himmelen den blå
så vandra mina tankar och ingen vila få
så länge jag ej finner den jag söker.

En tid det var så roligt, den tid försvunnen är
då kärlek du för mig i hjärtat myste
Var gång jag gick åt lunden, då var du för mig bär
det minnes himlens stjärna, som oss lyste
Det löftet du mig gav
att bli min trost svar

och om det vore större än det stora vida hav
 det rynde aldrig glädjen, som jag kände.

En vinter har förflyttat, den vintern var så lång
 jag önskar den mängen gång till ändå

Du var i mina drömmar, du var uti min säng

Du var i mina tankar vid min slända

Men vären återkom

fast ej grön dock glädjeton
 skön

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

En annan färd ditt hjärta, som
 var min egen dom

Jag aldrig därpå tankar utan tårar.

Ty jag har älskat fader och jag har älskat mor
 men sij jag älskat mera än jag borde
 Och aldrig än i världen en kärlek fanns så stor
 Kan hända att en synd jag där i gjorde

Min mor jag grätit har
 och jag har söjt min far

Men aldrig större smärta jag i mitt hjärta har
 än den mig vännen gjort, som mig besulleit.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

5. När du van blivit änka

hon sij tillfred ej ger
 och hennes hjärtesorg kan ingen lisa.
 Men böden henne finner, när solen skridit ner
 och slutar hennes kval och klagovisa
 som hennes dömmar av
 mitt hjärta med sitt kval
 och litesom gröna trädet så fälles i sin sav

751
 skall snart mitt unga hjärta blif
 friskt ut.

8. Får väl du förra sällhet, får väl du falska vän
 jag dig förbåta kan men aldrig glömma
 Du mig har övergivit, men jag dig älskar än
 jag känner det på tårarna, som strömma.

Mitt lå skall du kanske

med torra ögon se

Men bli se för ej vata så bli de det kanske

När du en gång in för din Gud

skall svara

slut.

I ensliga stugan en kulere kväll
steg Sunnas med bark ifrån skogen
till bröd skall det bakas på ugnens håll
men inte en mjölloft fanus i hans fjäll
och inte ett ax upprä logen.

De kom emot Ann barnen två
med blekande kinder de arma
Siv bröd åt oss faders, vi hungra så
o, låt oss allenast en smula få
Jag har intet, Gud sig frilbarma.

När modern bars bort på den svarta bår
och när under mullen Jess kista
blev gömd under vällen, där kyrkan står
en kaka du gav, den var värd av din tar
o, fader sig, var det den sista.

Min barn jag har intet att ge er idag
Men Gud skall i morgon väl sända
Den hjälpa vi förtrida för varje lag
men vareni nu tysta och snälla som jag
i morgon det bakas kankända.

Nu tar han fr. mossiga vägen ner
en karga: Jess maket i Jess stamma
De hungrande små icke gråta mer
på infallna knuterna glädjen ler
ty klängen kan plågorna nämna.

Med ansiktet bortvänd att följa en tår
att icke sin ångslan förräda

a) Mr Gunnar på kyrkan en aftonpsalm slår
och barnen de sjunga och kvällen förgår

b) Mr fadren en sprittande polska slår
och barnen de dansa. - (älsk)

// tills trötta de somna de båda.

Vid bädden av strå, där de slumrade äin

Sår vad han: O, Gud ifrån nöden

befria dem du alla lidandets vän;

Det skedde, de vaknade aldrig igen

befriaren kom, det var

Jöden

slut.